CYFARFOD	Bwrdd y Cyngor
DYDDIAD	19 Chwefror 2008
TEITL	Cyfundrefn Arbedion 2008/09
PWRPAS	Diweddaru'r Bwrdd ar gynnydd yn erbyn y targedau: - arbedion ariannol o £4miliwn - arbedion effeithlonrwydd cyfwerth â £1.913miliwn
ARGYMHELLIAD	I dderbyn y cynnydd
AWDUR	Ian Mowatt, Uwch Reolwr Caffael ac Effeithlonrwydd
ARWEINYDD PORTFFOLIO	Cynghorydd Richard Parry Hughes

1. Cefndir

1.1 Pwrpas y papur hwn yw diweddaru'r Bwrdd ar y sefyllfa o ran cyfarfod â tharged arbedion 2008/09. Yn amlwg, mae cyswllt gyda phapur ar Strategaeth Ariannol y Cyngor gan y Cyfarwyddwr Strategol Adnoddau gerbron y Pwyllgor heddiw.

1.2 Hyd yma, mae'r Cyngor wedi gosod targed arbedion o £4m fel sail cynllunio, nid yn unig ar gyfer 2008/09 ond hefyd 2009/10 a 2010/11. Bellach, ymddengys yn y Strategaeth Ariannol ddrafft mai targed arbedion o £3.514m sy'n angenrheidiol, ac felly, mae'r adroddiad hwn yn dangos perfformiad i'r perwyl hynny yn erbyn targed £4m a £3.514m.

1.3 Mae amcangyfrif yr arbedion ariannol parhaol tuag at darged arbedion sail cynllunio o £4miliwn yn £4.001miliwn fel y nodir yn y tabl isod.

2. Y sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn targed Strategaeth Ariannol 2008/09

2.1 Mae amcangyfrif yr arbedion ariannol parhaol tuag at darged drafft y Strategaeth Ariannol o £3.514miliwn yn £4.001miliwn fel y nodir yn y tabl isod, sy'n cyfateb â 114% o darged y Cyngor.

2.2 NODER - mae'r targedau a pherfformiad wedi ei nodi fesul Pennaeth Gwasanaeth yn dilyn penderfyniad y Cyngor ar 13 Rhagfyr 2007 i fabwysiadu targedau gwahaniaethol am y cyfnod 2008/09 – 2010/11.

2.3 Mae'r sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn y targed fesul gwasanaeth i'w weld yn y tabl isod.

Cyfadran	Targed cynllunio £4m	Targed £3.514m £	Cadarn £	Cynlluniedig £	Cyfanswm £	% o'r targed £4m	% o'r targed drafft £3.514m
Adnoddau Dynol	28,521	24,970	30,000	0	30,000	105%	120%
Cefnogaeth Gofal Cwsmer	86,511	75,750	127,500	0	127,500	147%	168%
Cyllid	86,267	75,520	60,660	0	60,660	70%	80%
Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd	141,785	124,150	117,000	0	117,000	83%	94%
Uned PaPh Adnoddau	10,012	8,770	0	0	0	0%	0%
CYFANSWM ADNODDAU	**353,096**	**309,160**	**335,160**	**0**	**335,160**	**95%**	**108%**
Cynllunio a Thrafnidiaeth	199,628	174,800	62,878*	79,500	142,377	71%	81%
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	591,598	518,000	308,752*	250,000	558,751	94%	108%
Ymgynghoriaeth	85,075	74,490	70,800*	62,330	133,130	156%	179%
Uned PaPh Amgylchedd	16,878	14,780	0	40,000	40,000	237%	271%
CYFANSWM AMGYLCHEDD	**893,179**	**782,070**	**442,430**	**431,830**	**874,260**	**98%**	**112%**
Dysgu Gydol Oes	306,436	268,320	11,197*	318,978*	330,175	108%	123%
Economi ac Adfywio	61,399	53,760	641*	92,232*	92,873	151%	173%
Plant	215,491	188,680	201,479*	39,213*	240,692	112%	128%
Ysgolion (Canolog)	375,492	328,790	173,753*	187,534*	361,287	96%	110%
Uned PaPh Datblygu	15,364	13,460	0	20,000	20,000	130%	148%
CYFANSWM DATBLYGU	**974,182**	**853,010**	**387,070**	**657,957**	**1,045,027**	**107%**	**123%**
Darparu	28,365	24,840	0	30,200	30,200	107%	122%
Gwasanaethau Oedolion	820,675	718,590	118,000	700,750	818,750	99.8%	114%
Tai	31,529	27,600	0	0	0	0%	0%
Uned PaPh Gofal	19,760	17,310	0	0	0	0%	0%
CYFANSWM GOFAL	**900,329**	**788,340**	**118,000**	**730,950**	**848,950**	**94%**	**108%**
Prif Weithredwr	**38,698**	**33,890**	**39,620**	**0**	**39,620**	**102%**	**117%**
Ysgolion Datganoledig	747,516	654,530	765,310	0	765,310	102%	117%
Cynlluniau Corfforaethol	93,000	93,000	93,000	0	93,000	100%	100%
Cyfanswm	**4,000,000**	**3,514,000**	**2,180,590**	**1,820,737**	**4,001,327**	**100%**	**114%**

* - arbedion yr Unedau Cefnogol wedi eu dyrannu i'r gwasanaethau perthnasol

2.4 Gweithredir y cynlluniau o fewn dau gategori, sef:

- Cadarn – wedi ei gweithredu a'r gyllideb wedi ei haddasu
- Cynlluniedig - cynlluniau sydd wrthi'n cael eu datblygu neu angen eu hawdurdodi ar gyfer eu gweithredu.

2.5 Noder bod elfen o ansicrwydd yn gysylltiedig â'r cynlluniau yn y categori cynlluniedig o ran yr union swm fydd ar gael. Bwriedir darparu cyllid pontio ar gyfer cynlluniau sydd â cynllun gweithredu cadarn yn unig (swm i'w gadarnhau).

2.6 Noder o ran y cynlluniau corfforaethol sy'n cael eu datblygu mae, hyd yma, oddeutu £199,703 o arbedion ychwanegol i'r uchod wedi eu hadnabod ar gyfer 2008/09.

3. Sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn y targed arbedion effeithlonrwydd 08/09

3.1 Mae amcangyfrif diweddaraf yr arbedion yn erbyn y proffil blynyddol o 1%, sef £1.913m yn £1.392m. Gweler manylion pellach yn y tabl isod. Noder nad yw'r broses o wirio cynlluniau unigol i gadarnhau mai arbedion effeithlonrwydd yn hytrach na thoriadau ydynt wedi ei gwblhau.

	Cadarn £'000	**Cynlluniedig £'000**	**Cyfanswm £'000**	**% o'r £1.913m**
Adnoddau Dynol	5,000	0	5,000	
Cefnogaeth Gofal Cwsmer	107,500	0	107,500	
Cyllid	31,530	0	31,530	
Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd	61,000	0	61,000	
CYFANSWM ADNODDAU	**205,030**	**0**	**205,030**	
Cynllunio a Thrafnidiaeth	0	0	0	
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	193,190	45,000	238,190	
Ymgynghoriaeth	0	62,330	62,330	
Unedau Canolog Amgylchedd	0	40,000	40,000	
CYFANSWM AMGYLCHEDD	**193,190**	**147,330**	**340,520**	
Dysgu Gydol Oes	0	43,840	43,840	
Economi ac Adfywio	0	44,000	44,000	
Plant	100,000	0	100,000	
Ysgolion (Canolog)	0	0	0	
Unedau Canolog Datblygu	10,000	0	10,000	
CYFANSWM DATBLYGU	**110,000**	**87,840**	**197,840**	
Darparu	0	0	0	
Gwasanaethau Oedolion	0	649,450	649,450	
Tai	0	0	0	
CYFANSWM GOFAL	**0**	**649,450**	**649,450**	
Prif Weithredwr	0	0	0	
CYFANSWM	**508,220**	**884,620**	**1,392,840**	**73%**

4. Argymhelliad

4.1 Gofynnir i'r Bwrdd ystyried a derbyn sefyllfa ddiweddaraf arbedion 2008/09.

A. Barn yr Aelod Lleol:-

B. Barn y Swyddogion Statudol:-

1. Prif Weithredwr :- “Mae'r gwaith o ganfod yr arbedion angenrheidiol wedi bod yn anodd ac mae'n bwysig cydnabod yr ymdrech sydd wedi bod ynghlwm â hyn ar draws y cyfadrannau a'r gwasanaethau. Wrth gwrs, er ein bod yn llongyfarch y gwaith hyd yn hyn, mae'n rhaid cofio, yng nghyd-destun sefyllfa gyllidol tymor hwy y Cyngor, bod y pwysau yn cynyddu. Golyga hyn bod angen sylw manwl ar wireddu'r arbedion a ddisgrifir ar hyn o bryd fel rhai cynllunedig a rhaid rhoi egni newydd i fewn i'r broses o ganfod arbedion newydd ar gyfer gofynion y dyfodol."

2. Swyddog Monitro:- “Mae’r adroddiad yn gosod y ffeithiau yn glir ac nid oes gennyf sylwadau o safbwynt priodoldeb.”

3. Prif Swyddog Cyllid:- “Cadarnhaf fod yr Unedau Cyllid yn cydweithredu yn barhaus gyda'r Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad er mwyn gwirio fod modd gwireddu'r arbedion ariannol adroddir arnynt yma. Er gwaethaf profiad cymysg ymysg y gwasanaethau unigol, yn gyffredinol credaf y bu cynnydd rhesymol tuag at dargedau arbedion ariannol y gwasanaethau ar gyfer 2008/09. Yn anffodus, mae arwyddion y bydd sicrhau arbedion effeithiolrwydd, yn hytrach na thoriadau, yn gynyddol heriol mewn blynyddoedd dilynol.

   Hefyd, mae risg ynghlwm â’r ffaith fod cyfran helaeth o arbedion ariannol 2008/09 yn parhau i fod â statws “Cynlluniedig” yn hytrach na “Chadarn”. Mae cyfran helaeth o arbedion ariannol 2008/09 (ar draws y cyfadrannau) yn parhau i fod â statws “Cynlluniedig”, tra mae arbedion 2008/09 i fod yn weithredol o’r 1af Ebrill 2008. Bydd sawl cynllun angen amser i’w weithredu a chynhyrchu buddion hirdymor, a bydd raid darparu cyllid pontio ar gyfer rhain.
   Bydd aelodau’r Bwrdd eisoes yn gyfarwydd â’r penderfyniad i gau Pwll Nofio Harlech ar 31/03/2009, sydd angen ‘pontio’ am 12 mis, a bu adolygiad diweddar o anghenion cyllid pontio pob gwasanaeth. Nodaf fod cronfa cyllid pontio wedi’i sefydlu eleni (wrth adolygu cyllideb refeniw 2007/08 yn chwarterol), ac fel rhan o Strategaeth Ariannol 2008/09 bydd darpariaeth ddigonol i’r perwyl yn y gronfa benodol yma.”

C. Papurau Cefndir

CH. Goblygiadau Polisi